

دست ازدواج در پوست گردوی تجملات

ازدواج‌های ساده و جمع و جور که نه عروس و داماد را به زحمت و قرض بیندازد و نه مهمان‌ها را گرفتار تکلف و خرج تراشی کند، شعار مسئولان دولتی و توصیه مشاوران خانواده است، اما زوج‌هایی هستند که نه به ازدواج ساده و کم‌خرج اعتقاد قلبی دارند و نه از موضع خود برای برپا کردن مراسم پرخرج و خیره‌کننده کوتاه می‌آیند.

ازدواج‌های ساده و جمع و جور که نه عروس و داماد را به زحمت و قرض بیندازد و نه مهمان‌ها را گرفتار تکلف و خرج تراشی کند، شعار مسئولان دولتی و توصیه مشاوران خانواده است، اما زوج‌هایی هستند که نه به ازدواج ساده و کم‌خرج اعتقاد قلبی دارند و نه از موضع خود برای برپا کردن مراسم پرخرج و خیره‌کننده کوتاه می‌آیند.

حاصل این طرز فکری شود عکس‌ها و فیلم‌های محیرالعقول از جهیزیه‌ها، ماشین‌های عروس لوکس و تجملی، یک‌ک‌های ازدواج ویژه و ده‌ها خرده کاری پرهزینه برای مراسم چند ساعته ازدواج که در سایت‌های اینترنتی و فضاهای مجازی دست به دست می‌چرخد و عده‌ای را مجذب این سبک زندگی و عده‌ای را دلشکسته از جیب بی‌پول خود می‌کند.

تجمل درون خانه

ابتدا جا می‌خوری از تصویر سلفون کشیده یک دست کله و پاچه گوسفند که مثل یک عروس مژه مصنوعی به چشم چسبانده، لب را سرخ کرده، ابروها را رنگ زده و سربندی قرمز به سر پیچیده. ولی به تصویر که عادت می‌کنی سم‌های واکس خورده و انگشتی نگین‌دار را می‌بینی که به این سم‌ها وصل و روی هم شده کله و پاچه مخصوص یخچال عروس.

این کله و پاچه را که ببینی، دیگر از مرغ ویژه یخچال عروس جا نمی‌خوری وقتی درون یک سینی، مرغی پرکنده را می‌بینی که سر یک عروسک روی گردنش چسبیده و دستبند و انگو به دو بال و یک کیف صورتی کوچک زیر بغلش گذاشته‌اند. ماهی یخچال عروس، گوشت یخچال عروس، میوه و نوشیدنی یخچال عروس، اینها این روزها شده اسباب فخر فروشی بعضی خانواده‌ها که تا این حد خوش‌ذوق و باسلیقه‌اند و البته وسیله‌ای شده برای کسب و کار عده‌ای دیگر که با تزئین جهیزیه عروس امرار معاش می‌کنند. پیدا کردن این افراد کار آسانی است و مایه‌اش کمی گشت زدن است در شبکه‌های اجتماعی. تماس برقرار می‌شود، دختری جوان آن سوی خط است و می‌گوید کار اصلی‌اش تهیه کیک، دسر و ژله برای یخچال عروس است که هزینه تهیه یک کیک و یک دسر و یک ژله می‌شود 150 هزار تومان.

دکتر آقاجانی:

ازدواج تابع قوانین مدنی شرعی و عرفی است که نقش عرف از دو قانون دیگر قوی‌تر است و هرچه جامعه مدرن‌تر شود، تجملات و رقابت بیشتر می‌شود

تماسی دیگر برقرار می‌شود، بازهم زنی جوان پاسخ‌گوست، او میوه‌ها و الویه و بطری‌های نوشیدنی یخچال را تزئین می‌کند و می‌گوید میوه و مواد لازم را که خانواده‌ها در اختیارش بگذارند، دستمزدش می‌شود 200 هزار تومان. به جزاین دو، افراد دیگری نیز هستند که کارشان تزئین تخم‌مرغ‌های یخچال یا نان و پنیر و سبزی عروس است با هزینه 30 هزار تومان به بالا. عده‌ای دیگر هم دکوپاژ عکس روی صابون‌های جهیزیه را انجام می‌دهند با دستمزدی از هفت تا ده هزار تومان بابت تزئین هر قالب صابون.

تجمل بیرون خانه

عروس و دامادهای معمولی اما پا به چنین خانه‌هایی نمی‌گذارند. ساکنان این خانه‌های بزرگ‌شده که حتی گوشت چرخ کرده درون فریزرش در ازای هزینه‌ای تزئین شده یا در سرویس بهداشتی‌اش که با تورهای رنگی و پارچه‌های ساتن آراسته شده، کاسه‌های آجیل و شکلات قرار گرفته، کسی نیستند جز عده‌ای که مراسمی پرتجمل و تشریفات راه انداخته‌اند.

کاملاً بستگی به جیب هر زوجی دارد هزینه‌ای که صرف خرید لباس، طلا و جواهر، شام عروسی و تالار و هزار خرده‌ریز دیگر می‌شود؛ این هزینه‌ها سقف ندارد. اما گاهی اوقات در گوشه‌ای از این کشور اتفاقاتی رخ می‌دهد که چشم خیلی‌ها را خیره می‌کند، مثل خودرویی که حالا در سایت‌های اینترنتی به نام گران‌ترین ماشین عروس ایران شناخته می‌شود؛ یک رولزرویس فانتوم کوپه سفید رنگ با پلاک گذرموقت است که گفته می‌شود قیمتش بالای 400 هزار یوروست. البته مشخص نیست عروس و داماد، مالک این خودرو بوده‌اند یا نه، ولی ملالی نیست چون حتی اگر دوستداران تجمل صاحب خودروهای لوکس نباشند، می‌توانند با چند میلیون تومان، ماشین عروسی مدل بالا و چشم خیره‌کن داشته باشند. پیگیری‌های ما نشان می‌دهد در تهران می‌توان یک بنز اس 500 را از ساعتی 90 هزار تا 120 هزار تومان اجاره کرد یا برای هر ساعت استفاده از یک بی‌ام‌دبلیو 740 آی 80 تا 100 هزار تومان پرداخت یا دل به دریا زد

و پورشه پانامرا را با ساعتی 140 هزار تومان کرایه کرد یا سوار مازراتی شد و بابت هر ساعت 180 هزار تومان پرداخت .
موسسات اتومبیل‌های کرایه‌ای لوکس همه رقم خودرو در اختیار مشتریان قرار می‌دهند البته با این شرط که مدت استفاده از آن بیش از 12 ساعت باشد که با یک ضرب ساده، رقمی که بابت کرایه ماشین عروس نیاز است، مشخص می‌شود.

چرا تجملات؟

بعضی از مردم اسم این قبیل کارها را می‌گذارند وقت تلف کردن یا هدر دادن پول، اما این کارها برای عده‌ای عین زندگی است؛ یک جزء جدانشدنی از زیباترین شب زندگی. روان‌شناسان و جامعه‌شناسان هم هر کدام تحلیل خود را دارند و عده‌ای پرداختن به حاشیه‌های ازدواج با این غلظت را مصداق تجمّل گرایی می‌دانند. اما کسی مثل دکتر حسین آقاجانی، جامعه‌شناس که سال‌های زیادی از عمرش را میان اقوام ایرانی گذرانده و مراسم ازدواج در گوشه و کنار ایران را مطالعه کرده، می‌گوید اینها نه تجملات که عرف جامعه ماست.

دکتر بیرشک:

آنچه جایش در زندگی‌های
امروزی خالی است تلاش برای
خوشبختی واقعی است که برای
عده‌ای این دو مفهوم خلاصه
شده در خرج کردن و متفاوت
بودن نسبت به دیگران

او به جام‌جم می‌گوید ازدواج تابع قوانین مدنی، شرعی و عرفی است که نقش عرف در شکل‌گیری فرهنگ ازدواج از دو قانون دیگر قوی‌تر و نافذتر است و هرچه جامعه مدرن‌تر شود، تجملات و رقابت میان مردم بیشتر می‌شود. این جامعه‌شناس تحلیلش این است که وقتی در یک جامعه طبقات و پایگاه‌های اجتماعی متفاوت وجود داشته باشد، ارزشگذاری‌ها نیز براساس پایگاه‌های اجتماعی صورت می‌گیرد که بر همین اساس وقتی زوجی متعلق به یک طبقه مرفه باشند، طالب ازدواج پرزرق و برق‌اند و غیر از این را سیک گرفتن مراسم ازدواج تلقی می‌کنند .
اما سوی دیگر این تحلیل، دکتر بهروز بیرشک، روان‌شناس قرار دارد که ظهور تجملات روزافزون را یک مشکل می‌داند، نه پدیده‌ای که بتوان با آسودگی از کنارش گذشت. او تجملات و تشریفات در ازدواج را ربط می‌دهد به افزایش رقابت میان افراد بر سر امورات مادی و از بین رفتن معنای واقعی ارزش‌ها و معیارها در زندگی خیلی‌ها. به اعتقاد این روان‌شناس، آنچه جایش در زندگی‌های امروزی خالی است تلاش برای سعادت و خوشبختی واقعی است که برای عده‌ای این دو مفهوم خلاصه شده در خرج کردن و متفاوت بودن نسبت به دیگران.

دولت‌ها وارد شوند یا خیر؟

چه کسی می‌تواند ترمز ولع برای تفاخر و متفاوت بودن را بکشد؟ هرکسی به نوبه خود، خانواده‌ها یا دولت؟ هر شخصی برای این سوال پاسخی دارد، عده‌ای می‌گویند آدم‌ها را باید به حال خودشان رها کرد تا آن طور که می‌پسندند زندگی کنند، گروهی دیگر اما معتقدند بد نیست اگر خانواده‌ها وارد گود شوند و ترمز تجمل‌گرایی را بکشند. در این میان دکتر بیرشک و آقاجانی می‌گویند هرکسی وارد این گود شود بهتر است تا این که دولت به این موضوع ورود کند. بیرشک نقش خانواده‌ها را پررنگ می‌داند و آنها را مسئول راهنمایی نسل جوان می‌داند و آقاجانی معتقد است اگر در امورات خانوادگی مداخله نکنند و از بالا به پایین نسخه نیچند، بهتر است .

تجمّل شیرین

ماشین‌های لوکس سال‌هاست زیرپای برخی عروس و دامادها گاز می‌خورد و اتفاق تازه‌ای نیست. اما سوژه تازه، کیک‌های موزیکال عروسی است که این اواخر خیلی‌ها را به دنبال خود کشانده است؛ کیک‌هایی با یک متر ارتفاع که می‌تواند موزیکال شود. یکی از طراحان این کیک‌ها به ما می‌گوید وقتی تمام بدنه این کیک نورپردازی شود و در تالار رقص نور کند و موزیکش به گوش مهمانان برسد، آن وقت لذت داشتن کیک مدرن احساس می‌شود . نورپردازی این کیک 600 هزار تومان خرج دارد که این جدا از هزینه پخت کیک است .

مریم خباز

جامعه